

Emlékezéseim...

Brigitta Kasper nővér a háború utáni nehéz időkről, majd a II vatikáni zsinat utáni megújulásról mesél és arról, hogy az életében hogy talált rá a szentignáci lelkiség által, arra amire a jó Isten elhívta...

Az én szülőföldem Csehország. Sajnos a II. világháború végén, mint oly sokaknak, nekünk is menekülnünk kellett onnan. Ezáltal talán a gyermekkorom rövidebb lett, mivel a testvérek közül a legidősebbként segítenem kellett szüleimnek és testvéreimnek. Az új helyzettel szüleim elég nehezen boldgultak, így megpróbáltam bátorítani őket, felvidítani, amolyan „napsugárnak“ lenni számukra.

Nagyon emlékszem arra, amikor a legkisebb öcsém tüdőgyulladást kapott. Karácsony előtti estén az állapota olyan kritiussá vált, hogy orvost kellett hívnunk. Aggódva és szomorúan mentem a közeli Szt. Gertrud templomba, hogy imádkozzam érte: „Édes Istenem, kérlek ne hagyd, hogy a kis öcsém Karácsonykor meghaljon!“ Hazafelé még egy kicsike karácsonyfát is vettem ajándékba a kis betegnek. És túlélte a betegséget!!! Számomra ez egy nagyon mély Istentapasztalat volt. Megerősítette a hitemet abban, hogy Isten itt van, Isten segít!

Miután családunk Bécsbe érkezett, hamarosan kezdtem otthon érezni magam a Szt. Gertrud plébánián és a Segítő Nővérek kolostorában. Számomra, mint menekültnek, fontos volt az, hogy itt befogadtak és elfogadtak. Megismertem a kolostort. Lelkiekben nagyon sokat adott nekem az amit itt a nővérektől kaptam, megismerve az életvitelüket, az élethez való hozzáállásukat. Ez adott alapot ahhoz, ami később, az egész életemben fontos lett számomra.

Nagyon meghatott, ahogy a nővérek az emberekkel törődtek, ahogy a betegeket, az időseket és a háború elszegényedett lakosságát segítették.

Ez az önzetlenségük mélyen beleívódott a lelkembe. Sokan a nővérek közül francia származásúak voltak, akik így a háború végén az osztrák területen ellenségnek számítottak.

Sokszor kellett menekülniük, bujdosniuk, és a kolostort is többször bezárták.

A háború utáni nehéz élet és a szegénység összeforrasztotta a családjunkat. Éreztük, hogy egymáshoz tartozunk és segítenünk kell egymásnak. Együtt kellett arra figyelniünk, hogy minden jól menjen, és nem lehettek nagy elvárásaink. Elégedettek és boldogok voltunk azzal, amink volt, és nem akartuk szüleink életét nehezíteni. Az iskolában megtanultam varrni és később ezzel próbáltam pénzt keresni. A plébánián a fiatalokkal foglalkoztam és csoportvezetőjűk is lettem. Ebben az időszakban ez adott értelmet és erősítette bennem a felelősségtudatot. Hamarosan felébredt bennem a kérdés, hogy mi legyen tovább az életemben, hogyan tudnám azt megélni megosztva másokkal. Ugyanis szerintem az életnek csak akkor van értelme, ha osztozunk egymással. Résztvettem életem első lelkigyakorlatán és ekkor vált világossá, hogy Isten más utakra akar engem vezetni.

Keresni kezdtem. Felvettem más szerzetesrendekkel is a kapcsolatot. Több nagy kolostort ismertem meg ezalatt, melyekben az élet nagyon jól meg volt szervezve. Azonban ez a fajta életvitel, és részben annak a módja, ahogy imádkoztak nem szólítottak meg engem. A segítő nővérek szerényebb és régi kolostorában, inkább taálkoztam azzal a „józansággal“ és „mélységgel“, amelyek megérintettek. A nővérek alapítónője, Eugénie Smet nem akart intézményeket, azt akarta hogy a nővérek mindig a jelen szükségleteire legyenek nyitottak és oda tudjanak menni, ahol a legjobban szükség van rájuk. Akkoriban ez a nyitottság és rugalmasság, valamint a nővéreknek az emberekhez való közelsége voltak rám, mint fiatal nőre a legnagyobb hatással.

Számomra az volt a lényeges, hogy az emberek között legyek, és „kitartsak“ velük, amíg „el nem érték teremtettségük célját“ – az alapítónőnk egyik mondása – vagyis, velük lenni és kitartani a szükségükben, ahogy Isten is velünk van és kitart velünk a nehéz időkben, még akkor, is ha mi már azt gondoljuk, hogy már nem segíthet semmi. Felfedeztem a szentignáci életformát, melyet a segítő nővérek élnek, és ez nagy segítség volt számomra. Ez a konkrét mindennapokban megélt lelkiesség által tanultam meg azt, hogy az életben megálljam a helyemet, Istent keressem mindenben és mindenben Őt próbáljam megtalálni. Ez a lelkiesség segíti a személyiség formálódását és érését is.

A Segítő Nővérek rendjébe egy megkülönböztetési folyamat után, 20 évesen léptem be. A szüleimnek nem volt könnyű elfogadniuk a döntésemet, mivel mindig is nagy támaszt jelentettem számukra. Ma azt gondolom, hogy ez a lépésem tényleg nagyon fájhatott nekik. Idővel azonban, mivel a legjobbat akarták nekem, édesapám ezt mondta nekem: „Ha úgy gondolod, hogy ez az utad, akkor menj! Szeretnék, hogy boldog légy!“ Az elválás nekem is nagyon nehéz volt, hiszen tudtam, hogy milyen bánatot okozok nekik az elmenetelemmel. Azonban, úgy gondoltam, hogy ha azt érzem, hogy ez az én utam, akkor bíznom kell abban is, hogy szüleim idővel majd el fogják tudni ezt fogadni és túteszik magukat rajta.

A noviciátust Belgiumban kezdtem el. Ez nem volt könnyű számomra, hiszen el kellett sajátítsam a franciát és éreztem, hogy milyen nagy a különbség a bécsi és a brüsszeli közösség között. Azonban annak ellenére, hogy a rend anyagi körülményei Belgiumban sokkal jobbak voltak, a nővérek itt is egyszerűen éltek és mindenüket odaadták a szükségben szenvedő embereknek. Abban az időben Afrikában, Ruandát segítették, ahol a nővérek két évvel érkezésem előtt egy missziót alapítottak.

Belgiumban nagy vágyat éreztem arra, hogy én is misszionárius legyek és számítottam is arra, hogy majd Ruandába fognak küldeni. Az általános főnöknő azonban akkoriban ezt másképp gondolta. Szerinte a háború utáni Ausztria is egy missziós terület lett. Így vagyok a mai napig is az osztrák „missziós“ területen.

Brüsszelben tettem le az első fogadalmamat, és ezen szüleim is jelen voltak. Ezt követően rövid időt töltöttem a párizsi anyaházban, majd visszatértem Ausztriába. Az első küldetésem helye Graz lett. Itt az volt a feladatom, hogy segítek egy német nyelvű noviciátus megszervezésében. Néhány év után visszatértem Párizsba, ahol az örökfogadalmamra készültem fel. Majd utána Bécsbe tértem vissza.

Elég korán kineveztek a bécsi közösség főnöknőjévé. Az első főnöknői mandátumom lejártá után Ausztria területén lévő közösségek közül a bécsi közösség léte megkérdőjeleződött. Hirtelen egy váratlan krízishelyzet vette kezdetét. Az akkori általános főnök, aki nagyon bölcs nővér volt, elnapolta a döntést és helyette egy felsőfokú képzést végeztet el velem. Innsbruckban pasztorális pszichológiát tanultam. Akkoriban sokaktól hallottam azt, hogy milyen kiváló képzés ez, és még hozzá egy ilyen gyönyörű városban! Én viszont ezt gondoltam magamban, ha csak tudnátok, hogy legbelül hogy érzem magam... A képzés három évig tartott. Egy kis közösség is alakult itt erre az időre. Közben én továbbra is a bécsi közösség nővéreinek főnöknője maradtam, akik nagy támaszt jelentettek nekem.

Csak utólag értettem meg, hogy ha ez az időszak nem lett volna az életemben, akkor valami nagyon másképp alakult volna. Sokszor csak utólag tudjuk megérteni, hogy egy megpróbáltatás mire is szolgál. Nekem, magamért és az egész helyzetért, azért kellett ezt a három évet átvészelnem, hogy utána a feladataimat még őszintébben és önfeláldozóbban tudjam végezni.

Ez az időszak után nem sokkal szinte „robbanásként“ éltem meg az egymást követő alapításokat. Volt év, amikor két helyen is történt alapítás. Ma, amikor tartomány történetének erre az időszakra tekintek szinte szédülés fog el.

A II. vatikáni zsinat (1962-1965) minden szerzetesrendet nagyon megmozgatott. A szerzetesrendek arra kaptak biztatást, hogy térjenek vissza a kezdetekhez, a gyökereikhez és találják meg a helyüket a jelen társadalmában. Számomra ez válasz volt arra, amiben reménykedtem, hogy jöhet még változás. Ez a mozgolódás, készülődés bátorságot adott sokaknak, hogy tovább keressenek és valami új kezdődhessen.

Olyan felkérés is érkezett Rómából a szerzetesrendek felé, hogy próbáljanak a következő három évben új utakat keresni és kísérletezzenek új közösségi formákkal, apostoli tevékenységekkel. A segítő nővérek nagyon hamar fogadták ezt a felhívást és már az 1966-os általános káptalanon készek voltak a nagy változásokra. Az Egyházon belüli nagy megmozdulás is segítette azt, hogy rendünk is elinduljon ezen az úton. Éreztük, hogy az Egyház támogat bennünket. Ma ez nem így van. Talán mert az Egyháznak sincsenek meg többé ezek a lehetőségei...

Három év letelte után sok rend arra a következtetésre jutott, hogy nagy változásokat ilyen rövid idő alatt nem lehet megélni. Voltak dolgok viszont, melyek sikerültek. Bécsben, akkoriban a közösségben is átfogó változások történtek. A 18. kerületben lévő kolostort, mely 1897-től, az alapítástól, adott otthont a nővéreknek, eladtuk, majd a ház lebontásra került. A nővérek ezt követően lakásokban laktak. Mi, fiatalabbak arra is vállalkoztunk, hogy egy újonnan kiépült lakótelepre, a 21. kerületi „Großfeldsiedlung“-ra költözzünk, mely akkor 21.000 lakost számlált. Itt nagyon sok lelkeségi és szociális munka várt ránk. Én a fiatalokkal foglalkoztam. Évente 700 – 800 gyermeket készítettünk fel az elsőáldozásra, bevonva az anyukákat is ebbe a felkészítő munkába.

Ebben az időben a lelkigyakorlatos munkában is tevékenyen résztvettem Bécs területén. Még a franciaországi tarózkodásom alatt sajátítottam el a lelkigyakorlatok új, a jezsuiták által kialakított formáját. Az előadásos lelkigyakorlatok helyett személyesen kísért lelkigyakorlatokat szerveztem és kísértem.

A lakótelepen az életstílus illetve a közösségi élet is eltért az addig megszokottól. Az imaidők és a szentmisén való részvétel itt nem volt annyira rendszeres mint a kolostorban. A plébánián nem volt mindennap szentmise, valamint a nővérek különböző tevékenysége és lefoglaltsága is lekorlátozta a közös imák idejét. Mialatt a kolostorban az idősebb nővérek még rendi ruhában jártak, ez már ránk a lakótelepen nem volt jellemző. „Mindennek ellenére még mindig igazi szerzetesnővérek maradtatok“ – vélekedtek rólunk az idősebb nővértársaink, akik figyelték és támogatták a tevékenységünket és életvitelünket. A két közösség között élénk párbeszéd alakult ki a változásokról.

A segítőnővérek alapításai Bécsen kívül Baden, Salzburg, majd Németországban München, Bamberg, Aachen, Frankfurt. Később 2012-ben Lipcse majd 2017-ben Berlin.

Miután nagy változások történtek a keleti határon túl is, lehetőség nyílt Magyarországon és Romániában is az alapításra. Ebben az időben hívtak bennünket Indiába is.

Nagy lendület és vállalkozókészség volt a nővérekben, lelkesedés, bizalom és kockázatvállalás. Én magam is éreztem ezt tartományfőnöknőként. Erős támogatást kaptam mindehhez az akkori Egyháztól, a nővérek részéről és az általános tanácstól is. Egyedül nem ment volna. Minden csak akkor alakulhat jól, ha adott a lehetőség az együttműködésre, ha tudjuk egymást támogatni – mindez csak közösen lehetséges.

